

пддву

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

pdau1920

pdau.edu.ua

МАТЕРІАЛИ
*VIII Всеукраїнської
науково-практичної
Інтернет – конференції*

ВИРІШЕННЯ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ

20 - 21 лютого 2023 р.
Україна
м. Полтава

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

ВИРІШЕННЯ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ

МАТЕРІАЛИ

*VIII Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет – конференції*

20 – 21 лютого 2023 р.
Україна, м. Полтава

УДК 636.09

Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині: матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції (20 – 21 лютого 2023, м. Полтава). Полтава: ПДАУ, 2023. – 143 с.

Редакційна колегія:

Євстаф'єва В. О., д. вет. н., професор; *Корчан Л. М.*, к. вет. н., доцент; *Михайлютенко С. М.*, к. вет. н., доцент; *Мельничук В. В.*, к. вет. н., доцент; *Щербакова Н. С.*, к. вет. н., доцент; *Кручиненко О. В.*, д. вет. н., доцент; *Долгін О. С.*

Збірник містить матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції «Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині» з актуальних напрямів сучасної ветеринарії.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори.

Відповідальний за випуск:

к. вет. н. Корчан Л. М.

© ПДАУ, 2023

<i>Ювенко А. В., Лумедзе І. Х., Кот С. П., Бондар А. О., Лумедзе Т. С.</i> ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ МАЛАСЕЗІЙНОГО ДЕРМАТИТУ У СОБАК (ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ)	60
<i>Кітіченко А. С.</i> АНАЛІЗ МОНІТОРИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЩОДО ЕПІЗООТИЧНОЇ СИТУАЦІЇ З ШЛУНКОВО-КИШКОВИХ НЕМАТОДОЗІВ СОБАК НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	62
<i>Коваленко С. О., Мельничук В. В.</i> КЛІНІЧНИЙ ПЕРЕБІГ ХОРІОПТОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ ЗА НИЗЬКОЇ ІНТЕНСИВНОСТІ ІНВАЗІЇ	66
<i>Копитько С. П.</i> ЕПІЗООТОЛОГІЯ ДИКРОЦЕЛІОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	69
<i>Корчан Л. М., Корчан М. І., Вовк В. Ю.</i> ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТУ «ПРОМЕКТИН» ЗА СТРОНГІЛОЇДОЗУ КОРІВ	73
<i>Корчан Л. М., Корчан М. І., Іваненко А. П.</i> ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТУ «МІЛЬПРОЗОН ДЛЯ КОТІВ» ЗА СПОНТАНОГО ДИПЛІДІОЗУ ТВАРИН	75
<i>Корчан Л. М., Тузенко С. Ю.</i> ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТУ «МІЛЬПРОЗОН» ТАБЛЕТКИ ЗА ТРИХУРОЗУ СОБАК	78
<i>Котелевич В. А., Гончаренко В. В.</i> ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНА ОЦІНКА ПРОДУКТІВ ЗАБОЮ ТВАРИН ЗА ІНВАЗІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ	80
<i>Котелевич В. А., Гончаренко В. В.</i> ЗАБРУДНЮВАЧІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СИРОВИНИ І ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ – АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СЬОГОДЕННЯ	85
<i>Кручиненко О. В., Дубовик І. А.</i> ПОШИРЕННЯ ДИРОФІЛЯРІОЗУ У СОБАК (ОГЛЯД)	91

КЛІНІЧНИЙ ПЕРЕБІГ ХОРІОПТОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ ЗА НИЗЬКОЇ ІНТЕНСИВНОСТІ ІНВАЗІЇ

Коваленко С. О., здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна,

Мельничук В. В., к. вет. н., доцент
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна
Інститут ветеринарної медицини НААН України, м. Київ, Україна

Актуальність проблеми. Хоріоптоз є найбільш поширеною акарозною інвазією, що значно уражає молочну худобу в світі. Збудник хоріоптозу – *Chorioptes bovis* живиться, головним чином, епідермальними клітинами і є видоспецифічним до хазяїна. Життєвий цикл кліща триває від 2 до 3 тижнів і відбувається на тілі хазяїна. Тривалість часу, протягом якого кліщі *C. bovis* можуть виживати поза тіла хазяїна, становить біля 2 місяців [1–3].

Дослідники свідчать, що клінічно хоріоптоз у великої рогатої худоби характеризується неспокоєм, свербіжем, збудженням та зниженням апетиту та продуктивності. Телята рідко уражаються клінічно, і хвороба, як правило, клінічно проявляється у дорослих дійних корів. Частіше у 10–20 % стада виявляються легкі ураження шкіри. Чим більше площа ураження шкіри у тварин, тим негативніше інвазія впливала на молочну продуктивність. Хоріоптоз частіше встановлено науковцями у зимові місяці. Це пов'язано з біологічною активністю кліщів у цей сезон, сприятливими для їх розвитку факторами навколишнього середовища, більш довшою шерстю, способом утримання, що призводить до скупченості худоби взимку. Хвороба може спонтанно регресувати в теплі місяці, і вважається, що залишкові популяції кліщів концентруються в шкіри п'ясті, кореня хвоста, промежини або нижньої частини пальців [4, 5].

Матеріали і методи досліджень. Роботу виконували упродовж зимового періоду 2022 року в умовах господарства ТОВ «Комишуватський молочний комплекс», с. Микола-Комишувата, Красноградського району, Харківської області та лабораторії кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавського державного аграрного університету. Дослідження проводили на коровах української чорно-рябої, монбельярдської та голштинської порід спонтанно інвазованих збудником хоріоптозу віком від 2 до 6 років.

Акарологічні дослідження зіскрібків зі шкіри проводили вітальним способом за удосконаленою методикою (Євстаф'єва В. О. та ін., 2015). Виявляли кількість кліщів у зіскрібку з ділянки шкіри тіла розміром 2 × 2 см.

Встановлювали клінічні ознаки за хоріоптозу у великої рогатої худоби за низьких показників інтенсивності інвазії – до 60 екз. кліщів у зіскрібку шкіри (екз./4 см²). Всього досліджено 47 голів.

Результати досліджень. Проведеними дослідженнями встановлено, що за низької інтенсивності хоріоптозної інвазії у корів клінічний перебіг характеризувався специфічними ознаками (табл.).

Таблиця

**Клінічний прояв хоріоптозу великої рогатої худоби
за показників П до 60 екз./4 см² площі шкіри**

Клінічні ознаки	Вираженість симптомів					
	відсутні		незначно виражені		виражені значною мірою	
	гол.	%	гол.	%	гол.	%
Ураження шкіри ділянки кореня хвоста	–	–	33	70,21	14	29,79
Ураження шкіри ділянки молочного дзеркала	47	100	–	–	–	–
Ураження шкіри ділянки сідничних горбів	47	100	–	–	–	–
Ураження шкіри ділянки шиї та лопаток	47	100	–	–	–	–
Ураження шкіри ділянки тазових кінцівок	47	100	–	–	–	–
Скуйовдженість волосяного покриву у місцях ураження	–	–	30	63,83	17	36,17
Свербіж	7	14,90	29	61,70	11	23,40
Поява лусочок та струпів у місцях ураження	6	12,76	32	68,09	9	19,15
Потовщення та складчастість шкіри, її пересихання	39	82,98	6	12,77	2	4,25
Порушення цілісності шкіри з витоком ексудату чи крові	22	46,80	19	40,43	6	12,77
Наявність алопецій	47	100	–	–	–	–
Пригнічення	44	93,62	3	6,38	–	–
Зниження апетиту	47	100	–	–	–	–
Зниження продуктивності	47	100	–	–	–	–

Так, з 14 найбільш поширених описаних авторами, клінічних симптомів за хоріоптозу, нами виявлено лише 7 ознак. Так, у 70,21 % корів незначно були виражені ураження шкіри в ділянці кореня хвоста, а у 29,79 % тварин – симптоми були виражені значною мірою. Скуйовдженість волосяного покриву була незначно виражена у 63,83 % корів, а значно виражена – у 36,17 % тварин (рис.).

Рис. Скуйовдженість волосяного покриву, поява лусочок в області кореня хвоста у корови за низької інтенсивності хоріоптозної інвазії

Свербіж був відсутнім у 14,90 % тварин, незначно виражений – у 61,70 %, виражений значною мірою – у 23,40 %. Появу лусочок та струпів виявлено у 68,09 % тварин, де ця ознака біла незначно виражена, а у 19,15 % – була виражена значною мірою (рис.). Потовщення, складчастість шкіри та порушення цілісності шкіри з витоком ексудату чи крові виявлено відповідно у 12,77 та 40,43 % тварин з незначною мірою прояву, а у 4,25 та 12,77 % – із значною мірою. Пригнічення діагностували у 6,38 % корів, де ця ознака була незначно виражена.

Висновок. За низької інтенсивності хоріоптозної інвазії (до 60 екз./4 см²) клінічні ознаки характеризувалися у корів ураженням шкіри ділянки кореня хвоста та скуйовдженістю волосяного покриву (100,0 %), свербіжем (85,10 %), появою лусочок та струпів (87,24 %), потовщенням та складчастістю шкіри, її пересиханням (17,02 %), порушенням цілісності шкіри з витоком ексудату чи крові (53,2 %) з різним ступенем їх прояву.

Література

1. Nematollahi A., Moghaddam G. A., Golezardy H. An outbreak of *Chorioptes bovis* mange on a dairy farm in Tabriz, Iran. *Iranian Journal of Veterinary Research*. 2007. № 8 (4). P. 351–354.
2. Neog R., Borkakoty M. R., Lahkar B. C. Mange mite infestation in goats in Assam. *Indian Veterinary Journal*. 1992. № 69 (10). P. 891–893.
3. Essig A., Rinder H., Gothe R., Zahler M. Genetic differentiation of mites of the genus *Chorioptes* (Acari: Psoroptidae). *Experimental and Applied Acarology*. 1999. № 23 (4). P. 309–318.
4. Yeruham I., Rosen S., Hadani A. Chorioptic mange (Acarina: Psoroptidae) in domestic and wild ruminants in Israel. *Experimental and Applied Acarology*. 1999. № 23 (11). P. 861–869.
5. Villarroel A., Halliburton M. K. Control of extensive chorioptic mange natural infection in lactating dairy cattle without milk withdrawal. *Veterinary Journal*. 2013. № 197 (2). P. 233–237.

ЕПІЗООТОЛОГІЯ ДИКРОЦЕЛІОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Копитько С. П., здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

Актуальність проблеми. Значною перешкодою у ефективному розвитку тваринництва є інвазійні захворювання, серед яких одне з провідних місць займають трематодози, у тому числі дикроцеліоз великої рогатої худоби. При цьому економічні збитки складаються зі зниження обсягу виробництва, якості молочної та м'ясної продуктивності та витрат на проведення лікувально-профілактичних заходів [1, 2]. Дикроцеліоз, викликаний трематодою виду *Dicrocoelium dendriticum*, нині є однією з найпоширеніших інвазій. Вогнища дикроцеліозної інвазії у великої рогатої худоби значно поширені у світі. Особливо інтенсивно уражаються збудником дикроцеліозу вівці, кози, велика рогата худоба, олені, лосі, менше – свині, коні, зайці, хворіє також і людина [3, 4]. Крім того, додатковими господарями дикроцелій є близько 30 видів мурах. Тварини заражаються на пасовищі при заковтуванні з травою мурах, які перебувають у стані зціпеніння і містять у собі інвазійних метацеркаріїв. Яйця дикроцелій виділяються з фекаліями зараженої тварини вже з розвиненим мірацидієм. На пасовищі їх поїдають наземні молюски,